KANSALLINEN KOULUTUKSEN ARVIOINTIKESKUS
NATIONELLA CENTRET FÖR UTBILDNINGSUTVÄRDERING
FINNISH EDUCATION EVALUATION CENTRE

KARELIA-AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Författare **Riitta Rissanen, Ding Ma, Adel Rizvi, Hanna Teräs, Niina Nurkka ja Kirsi Mustonen. Karelia-ammattikorkeakoulun itsearviointi (toim.) Petri Raivo, Pekka Auvinen, Pia Hiltunen, Jaana Tolkki, Ulla Asikainen ja Anne Ilvonen**
Publikationsår **2024**, NCU:s publikation **5:2024**
Språk **Finska**
ISBN **978-952-206-838-5 pdf**

5 Vertaisoppimisen kuvaus

- Högskolans självvärdering

Vertaisoppimisen aiheena on arviointialueeseen III Kehittyvä ja hyvinvoiva korkeakoulu kuuluva laatujärjestelmän kokonaisarviointi, erityisesti laatujärjestelmän hyödyntäminen strategisessa johtamisessa sekä laatujärjestelmän toimivuus ja kehittäminen. Kokonaisuuteen sisältyy myös tiedolla johtamisen käytänteet ja hyödyntäminen ammattikorkeakoulun strategisessa johtamisessa.

Vertaisoppimisen suunnittelu- ja toteutusprosessi

Karelian tavoitteena oli löytää vertaisoppimisen kumppani, jolla on tunnustetusti erinomaiset laadunhallinnan prosessit, on erityisen ansioitunut yhteiskunnallisessa vaikuttavuudessa ja joka toimii samankaltaisessa toimintaympäristössä kuin Karelia. Näillä perusteilla vertaisoppimisen yhteistyökumppaniksi pyydettiin Seinäjoen ammattikorkeakoulua (SeAMK). Seinäjoen ammattikorkeakoulu on kooltaan ja toiminnoiltaan samankaltainen kuin Karelia, ja onnistunut erityisesti aluevaikuttavuudessa, TKI-toiminnassa ja kansainvälistymisessä. Karelialla ja SeAMKilla on samankaltaisia tavoitteita myös tiedolla johtamisen kehittämisessä.

Vertaisoppimisen toteuttamistavoiksi valittiin (1) Karelian kehittämän tiedolla johtamisen portaalin Karelia-Vipusen esittely ja jatkokehityksen ideointi sekä (2) SeAMKin asiantuntijoiden toimiminen auditoijina Karelian sisäisissä auditoinneissa.

Vertaisoppimisen tavoitteena oli kehittävän arvioinnin periaatteiden mukaisesti saada palautetta omasta toiminnasta ja oppia toisen organisaation hyvistä käytännöistä. Tavoitteena oli myös varmistaa, että SeAMKin ja Karelian laadunhallintaprosessit ovat tehokkaita,

tarkoituksenmukaisia ja toimivia ja että käytettävissä olevaa tietoa hyödynnetään johtamisessa maksimaalisesti.

Prosessin toteutus ja arviointi

Karelia-Vipusen osalta vertaisoppiminen on alkanut joulukuussa 2021. Karelian tietotuotanto ja SeAMKin laatupäällikkö ovat yhteistyössä vertaisarvioineet korkeakoulujen tiedon tuotannon prosesseja sekä raportointia. Tiedon vaihto on ollut luottamuksellista ja sopimukseen pohjautuvaa. Molemmat organisaatiot ovat avoimesti jakaneet omia toimintamalleja yhteistyön kehittämiseksi.

SeAMKin laatupäällikkö ja kunkin arviointialueen asiantuntija osallistuivat Karelian kolmeen sisäiseen auditointiin ja muodostivat niistä oman käsityksensä Karelian laatujärjestelmän toimivuudesta ja Karelian toiminnasta yleisesti. Karelia sai SeAMKilta auditoinneista erittäin hyödyllistä suullista ja kirjallista palautetta. Sisäisen auditoinnit toteutettiin vuonna 2022 maaliskuun ja joulukuun välisenä aikana.

SeAMK sai samalla oppia Karelian osallistavasta strategian laatimis- ja toimeenpanoprosesseista ja tiedolla johtamisen välineistä ja toimintatavoista.

Lisäksi Karelian ja SeAMK:n johtoryhmät järjestivät vertaisoppimistapaamisen elokuussa 2023. Vertaisoppimistapaamisessa käsiteltyjä aiheita olivat:

- Opettajaprofiilien / toimenkuvien kehittäminen, erityisesti yliopettajat, TKI- ja opetustehtävien rajapintojen selkeyttäminen
- Kansainvälisten koulutusten ja opiskelijarekrytoinnin kehittäminen
- TKI-toiminnan organisoituminen

Vertaisarvioinnissa tunnistetut Karelian hyvät käytännöt	**Vertaisarvioinnissa tunnistetut Seinäjoen ammattikorkeakoulun hyvät käytännöt**
Olemassa olevat, osallistavat kehittämisprosessit: Koko henkilöstön yhteiset, vuosittaiset strategiapäivät, esihenkilöiden suunnittelupäivät 2 krt/vuosi, työntekijälähtöiset kehittämisprosessit	Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden määrittely, kuvaaminen ja mittarointi
Strategialähtöiset Karelian sisäiset Karelia/TASO -kehittämisprojektit	Yksikkö-/tiimikohtainen strategiasta johdettu vuosisuunnittelu
Tiedolla johtamisen välineet ja esihenkilöiden yhteiset rapsa-palaverit	Yliopettajan tehtävänkuvan määrittely
PDCA-syklin skaalautuvuus kaikille organisaation tasoille ja yksilöön saakka	Valtakunnallisen AVOP-opiskelijapalautteen systemaattinen kerääminen ja hyödyntäminen

Vertaiskumppanin hyvien käytäntöjen hyödyntäminen

SeAMK:n esimerkin innoittamana Karelia on laatinut oman kuvauksensa Karelian yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta ja sen elementeistä. Kareliassa havaittiin, että henkilöstö tunnistivat oman työnsä vaikuttavuuden, esimerkiksi opettajat osaavan työvoiman saatavuuden parantamisen ja TKI-toimijat uusien innovaatioiden merkityksen, mutta amk-tasoista kokonaisvaikuttavuutta oli vaikea hahmottaa. Karelian luoma uusi vaikuttavuuskehikko yhdistää kaikki elementit yhteen näkymään.

Karelia on myös ottanut hallinnon ja tukipalvelujen tiimien strategialähtöisen vuosisuunnittelun osaksi toiminnan suunnittelu- ja budjetointiprosessia. Tiimitoiminta käynnistettiin vuonna 2020-2022, ja ensimmäistä kertaa syksyllä 2022 tiimien toimintasuunnitelmat vuodelle 2023. Tiimit on otettu mukaan myös Karelian johdon katselmuskäytäntöön.

Jatkossa Kareliassa tullaan hyödyntämään SeAMK:n käytäntöjä ja kokemuksia, kun tarkastellaan kansainvälisen koulutuksen taloudellista kannattavuutta ja päivitetään stipendijärjestelmää.

Auditointiryhmän palaute

Karelia-ammattikorkeakoulu valitsi vertaisoppimisen aiheeksi Kehittyvä ja hyvinvoiva korkeakoulu -arviointialueeseen sisältyvän laatujärjestelmän kokonaisarvioinnin, erityisesti laatujärjestelmän hyödyntämisen strategisessa johtamisessa sekä laatujärjestelmän toimivuuden ja kehittämisen. Kokonaisuuteen sisältyy myös tiedolla johtamisen käytänteet ja hyödyntäminen ammattikorkeakoulun strategisessa johtamisessa. Vertaisoppimisen kumppaniksi valikoitui Seinäjoen ammattikorkeakoulu. Vertaisoppimisen kumppanin valinta vertaisoppimisen aiheen näkökulmasta on hyvin perusteltu itsearviointiraportissa. Seinäjoen ammattikorkeakoulu on toimintaympäristöltään sekä kooltaan ja toiminnoiltaan samankaltainen kuin Karelia. Itsearviointiraportin mukaan Seinäjoen ammattikorkeakoulu on onnistunut erityisesti aluevaikuttavuudessa, TKI-toiminnassa ja kansainvälistymisessä.

Vertaisoppimisen tavoitteena oli saada palautetta omasta toiminnasta ja oppia toisen organisaation hyvistä käytännöistä. Vertaisoppimisen avulla haluttiin varmistaa, että molempien korkeakoulujen laadunhallintaprosessit ovat tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja toimivia ja että käytettävissä olevaa tietoa hyödynnetään johtamisessa maksimaalisesti.

Vertaisoppiminen toteutettiin vuosien 2021–2022 aikana suunnitelmallisesti siten, että Karelian tietotuotanto ja Seinäjoen ammattikorkeakoulun laatupäällikkö vertaisarvioivat yhteistyössä korkeakoulujen tiedon tuotannon prosesseja ja raportteja. Lisäksi Seinäjoen ammattikorkeakoulun asiantuntijat toimivat Karelian sisäisissä auditoinneissa auditoijina. Elokuussa 2023 järjestettiin Karelian ja Seinäjoen ammattikorkeakoulun johtoryhmien tapaaminen, jossa auditointihaastattelujen mukaan jokainen johtoryhmän jäsen pääsi keskustelemaan vastaavissa tehtävissä toimivan vertaisoppimisen kumppanin johtoryhmän jäsenen kanssa.

Itsearviointiraportin ja johtoryhmän haastattelun mukaan vertaisoppimisessa saatiin uusia kehittämisideoita muun muassa kansainvälisiin koulutuksiin, yritysyhteistyöhön ja yliopettajien toimenkuviin sekä opittiin kuvaamaan Karelian yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Vertaisoppimisen tuotoksena Karelia on laatinut kuvauksen ammattikorkeakoulun yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta ja sen osa-alueista ja luonut itsearviointiraportissa esitetyn vaikuttavuuskehikon. Seinäjoen ammattikorkeakoulu sai omaa kehittämistään hyödyntävää tietoa Karelian hyvistä käytänteistä osallistavassa strategiaprosessissa ja tiedolla johtamisessa. Johtoryhmän haastattelussa tuotiin esiin, että yhteistyö hyvien käytänteiden jakamisessa Seinäjoen ammattikorkeakoulun jatkuu myös auditointiprosessin jälkeen. Auditointiryhmä kannustaa vertaisoppimisessa aloitetun yhteistyön jatkamista ja vertaisoppimisessa saatujen, erityisesti kansainvälisiin tutkintoihin ja yritysyhteistyöhön liittyvien hyvien käytäntöjen edelleen kehittämistä. Näiden kehittämisellä voidaan tukea koulutusperäisen maahanmuuton edistämisen tavoitteiden saavuttamista.